

Låt oss examineras i det kejserliga examinationssystemet

Det kejserliga examinationssystemet i Kina upprättades under 600-talet under Sui-dynastin. Tanken med systemet var att man skulle fånga upp läshuvuden som skulle kunna bidra med kompetens inom administrationen för kejsarmakten. Alla män fick ta proven och det var en angelägenhet för hela Kina under de åren det var aktivt (sista året var 1904). Beroende på hur väl man lyckades på provet eller proven fick man en högre eller lägre position inom det administrativa. Proven pågick under flera dagar och behandlade flera ämnen. Den stora kritiken mot examinationssystemet som senare gjorde att man avskaffade det var att man fokuserade på gamla kunskaper och inte på progression och nytänkande. Du kommer nu få möjlighet att examineras i det kejserliga examinationssystemet. Nedan följer några frågor som man ställde på det sista provet på nationell nivå (Juren) år 1904. Juren-nivån var det andra steget i examinationssystemet. Läs frågorna från examinationen och svara sedan på textfrågorna nedan.

Första dagen: Historia

1. Zhoudynastin (1046 f.kr - 256 f.kr) och Tangdynastin (618 - 907) hade svaga centralregeringar och starka lokala guvernörer medan Qindynastin (221 f.kr - 206 f.kr) och Weidynastin (403 f.kr - 225 f.kr) hade motsatsen. Diskutera för och nackdelar med dessa två.
2. Diskutera: Zhuge Liang (181 – 234) kände inte samhörighet med Shen Buhai (395 f.kr – 337 f.kr) och Shang Yang (390 f.kr – 338 f.kr), men han använde deras metoder. Wang Anshi (1021-1086) använde deras metoder men ville inte erkänna det.
4. Diskutera: Pei Du (765 – 839) presenterade idén att en minister måste ha förmågan att diskutera planer med visa män och rådgivare.
5. Diskutera: Norra Songdynastin allierade sig med Jin (ett folk i norra Kina) för att kunna attackera Yan och Zhao, Södra Songdynastin allierade sig med Yuan (mongolerna) för att attackera Cai.

Andra dagen: Politik

1. Skolor upprättas av tre anledningar: undervisa människor, träna talangfulla människor, bygga upp industrin. Vilken av dessa tre är viktigast?
2. Länders politik från fjärran västern använder ofta ordet ”skydd” men ändå tar de ofta för sig av fördelar. Ge några exempel från det senaste århundradet att det stämmer.
3. När Japan började reformera sig anställde de västerlänningar eftersom de hade blivit starka. Nu anställer Egypten också 1000 utlänningar men förlorar pengar och status och fortsätter vara en svag stat. Diskutera orsakerna bakom detta.
5. Amerika har använt den ”kinesiska exklusions-lagstiftningen” för att förbjuda kinesiska arbetare. Nu tio år senare är USA fortfarande stängt för kineser. Använd internationell lag för att argumentera emot USA:s lag och skriv om lagen så den är till skydd för kineser.

Tredje dagen: Konfucianska klassiker

Förklara och diskutera följande konfucianska texter

1. ”Vad den stora lärdomen lär ut är att illustrera lysande dygd; att renovera folket; och att vila i högsta förträfflighet.”

Från boken *Det stora lärandet* skriven av Zengzi (505 f.kr - 435 f.kr)

2. ”Han står upprätt och stolt i mitten, utan att luta åt någon sida. Han är fast i sin energi”

Från boken *Läran om medelvägen* skriven av Zisi (481 f.kr - 402 f.kr)

3. ”...Samla ihop folket, samla ihop deras varor på ett ställe. De har gjort sina byten och dragit sig tillbaka, alla har fått vad de vill ha”

Från boken *Förvandlingarnas bok* som skrevs ungefär 200 f.kr

Frågor till källan:

1. Vilka kunskaper primerades under 1904 års examination?
2. Vad säger de här kunskaperna om vad den ledande makten tyckte var viktigt?
3. Det här var det sista året examinationerna utfördes. Man menade att kunskaperna var förlegna. Kan man se det i vilka frågor som ställs?
4. Är det här kunskaper som är viktiga för en person som ska jobba inom administration?
5. Ställ en historisk fråga till källan och besvara den med hjälp av källan.
6. Kan man dra några andra slutsatser kring frågorna som ställs?